

B' Παγκόσμια Διάσκεψη του ΟΗΕ για την Γήρανση (Μαδρίτη 8-12 Απριλίου 2002)

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη Β' Παγκόσμια Διάσκεψη του ΟΗΕ για τη Γήρανση (Μαδρίτη, 8-12 Απριλίου 2002)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το ψήφισμα 46/91 των Ηνωμένων Εθνών του Δεκεμβρίου 1991 με θέμα τις Αρχές για τους Ηλικιωμένους, το οποίο υποστηρίζει τα δικαιώματα των ηλικιωμένων στη συμμετοχή, στην αξιοπρέπεια, την ανεξαρτησία, την προσωπική εκπλήρωση και την περίθαλψη,
 - έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, και ιδίως το άρθρο 25, το οποίο αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα των «ηλικιωμένων προσώπων να διάγουν μια αξιοπρεπή και ανεξάρτητη ζωή και να συμμετέχουν στον κοινωνικό και πολιτιστικό βίο»,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 13 της Συνθήκης το οποίο απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω ηλικίας,
 - έχοντας υπόψη την σύσταση (R 162) του 1980 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας,
 - έχοντας υπόψη τις εργασίες της Προπαρασκευαστικής Επιτροπής για τη 2η Παγκόσμια Διάσκεψη σχετικά με τη Γήρανση του Πληθυσμού,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 17ης Μαΐου 2001¹ επί της ανακοίνωσης της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή: Η μελλοντική εξέλιξη της κοινωνικής προστασίας από μακροπρόθεσμη σκοπιά: ασφαλείς και βιώσιμες συντάξεις (COM(2000) 622 - C5-0011/2001 - 2001/2003(COS)),
 - έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων της Στοκχόλμης, Γκέτεμποργκ, Λάκεν και Βαρκελώνης για τις συντάξεις και την απασχόληση,
 - έχοντας υπόψη την πρωτοβουλία του Κοινοβουλίου που απέδωσε ένα επιτυχημένο ευρωπαϊκό έτος ηλικιωμένων και αλληλεγγύης μεταξύ γενεών,
- A. έχοντας υπόψη ότι το 5,1% του πληθυσμού στις αναπτυσσόμενες χώρες έχουν ηλικία άνω των 65 ετών και ότι αυτό το ποσοστό αναμένεται να αυξηθεί σε 6,5% έως το έτος 2015, κάτι το οποίο αντιπροσωπεύει απόλυτη αύξηση ίση με 52% (Υπηρεσία Απογραφής των ΗΠΑ),
- B. έχοντας υπόψη ότι στην ΕΕ ο πληθυσμός ηλικίας άνω των 60 ετών αντιπροσωπεύει το 21,5% του συνολικού πληθυσμού και ότι η κατηγορία άνω των 60 ετών αναμένεται να

¹ ΕΕ C 34 Ε της 7.2.2002, σ. 362.

γνωρίσει αύξηση κατά 30% έως το 2020, ενώ η άνω των 80 ετών αύξηση κατά 40% (Old-age in Europe, MISSOC-Info, Ιούνιος 2001),

- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τον Απρίλιο του 2002 θα διεξαχθεί η δεύτερη Παγκόσμια Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών για τη Γήρανση, η οποία προσφέρει την ευκαιρία να αναδειχθούν ζητήματα σχετικά με τη γήρανση τόσο στις βιομηχανικές όσο και στις αναπτυσσόμενες χώρες,
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η γήρανση της κοινωνίας, τόσο στις βιομηχανικές όσο και στις αναπτυσσόμενες χώρες, δυστυχώς πολύ συχνά γίνεται αντιληπτή απαξιωτικά, δηλαδή εξετάζεται με κριτήριο τα προβλήματα που δημιουργούνται για την ηλικιακή δομή του εργατικού δυναμικού, για τη διατηρησιμότητα των συστημάτων κοινωνικής προστασίας και περίθαλψης ή εκλαμβάνεται ως επιβάρυνση των οικογενειακών πόρων στις αναπτυσσόμενες χώρες, τη στιγμή που οι ηλικιωμένοι προσφέρουν καθοριστική κοινωνική και οικογενειακή υποστήριξη,
- Ε. εκτιμώντας ότι η εικόνα αυτή αδικεί τους τεράστιους πολιτιστικούς και επαγγελματικούς πόρους τους οποίους αντιπροσωπεύουν οι ηλικιωμένοι και οι συνταξιούχοι και ότι πολύ συχνά παραβλέπεται η τεράστια συνεισφορά τους στην κοινωνία, η οποία συχνά έχει εθελοντικό χαρακτήρα,
- ΣΤ. εκτιμώντας ότι εάν θέλουμε η κοινωνία μας να γίνει κοινωνία για όλες τις ηλικίες απαιτείται αλλαγή αντιμετώπισης, κατά τρόπον ώστε να λαμβάνεται υπόψη η διάκριση στις ευρωπαϊκές κοινωνίες μεταξύ των ανθρώπων που ανήκουν στην τρίτη ηλικία, οι οποίοι διάγουν υγιή, ενεργή και ανεξάρτητη ζωή και πρέπει να συμμετέχουν πλήρως στην κοινωνία στην οποία ζουν, και των ατόμων που ανήκουν στην τέταρτη ηλικία, η ανεξαρτησία και η υγεία των οποίων είναι πιο εύθραυστες, τα οποία αξίζουν ειδική προσοχή και περίθαλψη έτσι ώστε να μπορούν να ζουν αξιοπρεπώς,
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη τα δικαιώματα των ηλικιωμένων ως πολιτών στην πλήρη συμμετοχή στις κοινωνίες, οπουδήποτε ζουν, και αναγνωρίζοντας τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι ηλικιωμένοι σε ολόκληρο τον κόσμο για την πρόσβαση στην απασχόληση και την συμπλήρωση του εισοδήματος και σε αναπτυξιακά κοινωνικά προγράμματα, προβλήματα που όλα πρέπει να αντιμετωπισθούν,
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η μετανάστευση από τις αναπτυσσόμενες χώρες προκαλεί μείωση της οικογενειακής στήριξης και έτσι διογκώνει το πρόβλημα της απομόνωσης των ηλικιωμένων· ότι η τροποποίηση της δομής των οικογενειών λόγω των κοινωνιολογικών αλλαγών προκαλεί απομόνωση και κοινωνικό αποκλεισμό στην Ευρωπαϊκή Ένωση,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εξάλειψη της φτώχειας των ηλικιωμένων σε ολόκληρο τον κόσμο αποτελεί θεμελιώδη στόχο της Διεθνούς Στρατηγικής για Δράση σχετικά με τη Γήρανση και ότι υπάρχει ουσιαστική ανάγκη να ενσωματωθεί η διάσταση της ηλικίας στους δείκτες και τις παρεμβάσεις στον τομέα της φτώχειας, τόσο εντός της ΕΕ όσο και στις αναπτυσσόμενες χώρες,
- Ι. εκτιμώντας ότι η πρόσβαση στην περίθαλψη για όλους και το καλό επίπεδο σωματικής και πνευματικής υγείας και κοινωνικής ευημερίας αποτελούν στοιχειώδεις ανθρώπινο δικαίωμα,

- ΙΑ. εκτιμώντας ότι ο αποκλεισμός των ηλικιωμένων από προγράμματα HIV/AIDS στις αναπτυσσόμενες χώρες οδηγεί στη μη πραγματοποίηση εξετάσεων για τους ανθρώπους ηλικίας άνω των 49 ετών, με αποτέλεσμα η παρουσία του ιού HIV στους ηλικιωμένους να μην ανιχνεύεται ή να γίνεται εσφαλμένη διάγνωση· αναγνωρίζει τον καίριο ρόλο των ηλικιωμένων στην περίθαλψη ανθρώπων που ζουν με AIDS και των εγγονών τους που έχουν μείνει ορφανά και τον δυνητικό ρόλο τους ως παιδαγωγών και παραγόντων δράσης στην πρόληψη του HIV στις αναπτυσσόμενες χώρες,
- ΙΒ. εκτιμώντας ότι η κακή αντιμετώπιση των ηλικιωμένων σε όλες τις μορφές είναι συχνό φαινόμενο σε ολόκληρο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένης της ΕΕ, και ότι επιβάλλεται να καταδικασθούν απερίφραστα οι πράξεις βίας εναντίον ηλικιωμένων ως παραβίαση των στοιχειωδέστερων ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους,
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σε όλες τις κοινωνίες οι γυναίκες ζουν περισσότερο από τους άνδρες και ότι καθώς ο πληθυσμός γηράσκει ο αριθμός των ηλικιωμένων γυναικών πρόκειται να αυξηθεί· ότι στις αναπτυσσόμενες χώρες οι ηλικιωμένες γυναίκες βρίσκονται σε ιδιαίτερα ευάλωτη θέση,
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι για την καθιέρωση μιας κοινωνίας για όλες τις ηλικίες, οι γενικές αρχές προς υποστήριξη της πρέπει να μεταφραστούν σε συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές, διεθνή και εθνικά σχέδια δράσης βασισμένα σε μια μακροπρόθεσμη στρατηγική για τη γήρανση του πληθυσμού, περιλαμβανομένης της συμμόρφωσης με τις Συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, ιδίως εκείνες σχετικά με την ανάπτυξη της κοινωνικής πρόνοιας και την αντιμετώπιση των διακρίσεων, και την αξιολόγησή τους σε τακτά χρονικά διαστήματα,
- ΙΕ. εκτιμώντας ότι οι ηλικιωμένοι δεν μπορούν να θεωρηθούν ως μια ομοιογενής ομάδα και ότι οι διαφορές μεταξύ ηλικιωμένων πρέπει να γίνουν σεβαστές και να ληφθούν υπόψη μέσα από ειδικές πολιτικές, στο μέτρο που πρόκειται για ατομικές ανάγκες,
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι διάφορες εκτιμήσεις των δημογραφικών αλλαγών στα κράτη μέλη δείχνουν απόκλιση μέχρι και 60%, πράγμα που μαρτυρεί ότι οι προβλέψεις για τις κοινωνικές εξελίξεις στα επόμενα πενήντα έτη πρέπει να αντιμετωπίζονται με επιφύλαξη και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να θεωρούνται ως «δεδομένα στοιχεία»,
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενσωμάτωση του ηλικιακού στοιχείου στους δείκτες και τις παρεμβάσεις που αφορούν την φτώχεια αποτελεί βασική ανάγκη,
- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η γήρανση του πληθυσμού τείνει να καταστεί μείζον θέμα στις αναπτυσσόμενες χώρες όπου, σύμφωνα με τις προβλέψεις, ο αριθμός των ηλικιωμένων θα παρουσιάσει ταχεία άνοδο κατά το πρώτο ήμισυ του 21ου αιώνα· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ανεπτυγμένες χώρες μπόρεσαν να έχουν σταδιακή αύξηση της ηλικίας ενώ οι αναπτυσσόμενες αντιμετωπίζουν την πρόκληση της ταυτόχρονης ανάπτυξης και γήρανσης του πληθυσμού,
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στόχος της Διεθνούς Στρατηγικής για Δράση σχετικά με τη Γήρανση του πληθυσμού το 2002 είναι να εξασφαλισθεί ότι οι άνθρωποι θα είναι παντού σε θέση να γηράσκουν με ασφάλεια και αξιοπρέπεια και να συνεχίζουν να συμμετέχουν στις κοινωνίες τους ως πολίτες με πλήρη δικαιώματα, ιδιαίτερα μέσω της χρήσης νέων τεχνολογιών,

1. καλεί την Επιτροπή, το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη να υποστηρίξουν ενεργά κατά τη δεύτερη παγκόσμια διάσκεψη του ΟΗΕ για τη γήρανση του πληθυσμού μια διεθνή στρατηγική δράσης καθώς και μια σαφή δέσμευση προς την κατεύθυνση μιας κοινωνίας για όλες τις ηλικίες (διαθέτοντας επαρκή μέσα, τόσο πολιτικά όσο και δημοσιονομικά), βασιζόμενη στην αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών, για μια θετική εικόνα της μεγαλύτερης μακροβιότητας, για τη συμβολή των ηλικιωμένων στην ευζωία της κοινωνίας και τον ενεργό ρόλο που εξακολουθούν να διαδραματίζουν σε οικογενειακό και κοινωνικό επίπεδο· πιστεύει ότι το δικαίωμα των ηλικιωμένων να συμμετέχουν ενεργά στο δημόσιο βίο, καθώς και το δικαίωμά τους για δημοκρατία και ισότητα πρέπει να γίνουν σεβαστά με επείγουσες συγκεκριμένες και φιλόδοξες ενέργειες σε όλα τα επίπεδα·
2. καλεί το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Επιτροπή να ενσωματώσουν τα ζητήματα γήρανσης σε όλους τους σχετικούς τομείς πολιτικής και να συμπεριλάβουν τους ηλικιωμένους σε όλες τις σχετικές ευρωπαϊκές κοινωνικές, οικονομικές και αναπτυξιακές πολιτικές και προγράμματα με βάση τις αρχές του ΟΗΕ για τους ηλικιωμένους·
3. καλεί τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη να διατηρήσουν και να ενισχύσουν το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο και ιδιαίτερα, να αναπτύξουν νομικά και συνεκτικά συστήματα κοινωνικής πρόνοιας βασιζόμενα στην οικουμενικότητα και την αλληλεγγύη εντός και μεταξύ των γενεών·
4. επαναλαμβάνει τη γνώμη του ότι είναι αναγκαίο να ενταθούν οι προσπάθειες καταπολέμησης κάθε μορφής διάκρισης στην αγορά εργασίας, ιδίως δε η διάκριση σε βάρος των ηλικιωμένων εργαζομένων και να ενθαρρυνθεί, με μέτρα ανανέωσης και επαγγελματικής εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων των νέων τεχνολογιών, καθώς και με αλλαγές στην οργάνωση της εργασίας και του εργασιακού ωραρίου και της βιομηχανικής ασφάλειας και υγειονομικής προστασίας λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των μεγαλύτερων σε ηλικία, και την επανένταξη στον εργασιακό βίο των ατόμων που έχουν αποκλεισθεί από την αγορά εργασίας· πιστεύει ότι μεταβατικά σχήματα συνταξιοδότησης αποτελούν ένα πιθανό τρόπο διατήρησης της εμπειρίας και της γνώσης των ηλικιωμένων εργαζομένων μεταβιβάζοντάς τις στους νεότερους·
5. καλεί τα κράτη μέλη να βοηθήσουν τους ηλικιωμένους προωθώντας την αυτοαπασχόληση, π.χ. ενθαρρύνοντας την ανάπτυξη μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων και εξασφαλίζοντας πρόσβαση στην πίστωση για τους ηλικιωμένους χωρίς διάκριση λόγω φύλου·
6. επαναλαμβάνει την υποστήριξή του σε μια ανοικτή μέθοδο συντονισμού στους τομείς των συντάξεων, της κοινωνικής ένταξης και της υγειονομικής περίθαλψης, θεωρεί ευπρόσδεκτες τις πρόσφατες πρωτοβουλίες της Επιτροπής στους τομείς αυτούς και εκφράζει την ελπίδα ότι το έργο που ανελήφθη θα συνεχισθεί σε μεγαλύτερο βάθος από το Συμβούλιο· επαναλαμβάνει το αίτημά του να έχει πλήρη συμμετοχή στη διαδικασία αυτή·
7. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να δώσουν προτεραιότητα σε δραστηριότητες που είναι προσανατολισμένες στην ενσωμάτωση των ηλικιωμένων που κινδυνεύουν με απομόνωση, τόσο στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και μέσω των πολιτικών τους για την αναπτυξιακή συνεργασία·

8. καλεί την Επιτροπή, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα κράτη μέλη να διατυπώσουν συγκεκριμένα μέτρα που να αποβλέπουν στη μείωση των ανισοτήτων και της φτώχειας μεταξύ των ηλικιωμένων, ιδίως με στόχο τη βελτίωση της κατάστασης των μεγαλύτερης ηλικίας γυναικών όσον αφορά την ανισότητα στις συνταξιοδοτικές πληρωμές και την κατάσταση των περισσότερο ηλικιωμένων·
9. καλεί την Επιτροπή, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι τα εισοδήματα και οι πόροι που είναι διαθέσιμα στους ηλικιωμένους και τους συνταξιούχους συμβαδίζουν με το επίπεδο ζωής στην κοινωνία συνολικά·
10. επισύρει την προσοχή στα ιδιαίτερα προβλήματα των ηλικιωμένων μεταναστών και προσφύγων στην ΕΕ από πλευράς κοινωνικής ενσωμάτωσης·
11. καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη να αναγνωρίσουν ότι για πολλούς ηλικιωμένους οι ευκαιρίες εκμάθησης και πρόσβασης σε νέες γνώσεις αποτελούν πολύτιμη βοήθεια για την διατήρηση της σωματικής και πνευματικής υγείας τους και προκειμένου να συνεχίσουν να είναι ενεργοί διατηρώντας το μέγιστο δυνατό επίπεδο σωματικής, ψυχολογικής και κοινωνικής αυτονομίας· τους καλεί να αναγνωρίσουν ότι τούτο αντιπροσωπεύει μέσο αύξησης των δεσμών μεταξύ των γενεών και της κοινωνικής συνοχής· κατά συνέπεια, ζητεί την περαιτέρω ανάπτυξη των αρχών της «ενεργού γήρανσης» στις πολιτικές τους·
12. επισύρει την προσοχή της Επιτροπής, στο πλαίσιο της ανακοίνωσής της σχετικά με την «Το μέλλον της υγειονομικής περίθαλψης και της μέριμνας για τους ηλικιωμένους: εξασφάλιση της δυνατότητας πρόσβασης, της ποιότητας και της οικονομικής βιωσιμότητας (COM(2001) 723)», στον ζωτικό υποστηρικτικό ρόλο των προσώπων που περιθάλπουν τους ηλικιωμένους και την ανάγκη να καταβληθεί μείζων προσπάθεια ώστε να αναγνωρισθεί ο ρόλος των οικογενειακών βοηθών και να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην προσβασιμότητα όλων στην περίθαλψη και στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών·
13. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν και ενθαρρύνουν ερευνητικές πρωτοβουλίες που να αποβλέπουν στη συγκέντρωση δεδομένων για την κατάσταση και τις ανάγκες των ηλικιωμένων στην ευρωπαϊκή κοινωνία, οι οποίες να καθιστούν σαφή τη διαφορά κατάστασης μεταξύ τρίτης και τέταρτης ηλικίας· καλεί όλα τα όργανα και τους παράγοντες που εμπλέκονται σε παγκόσμιο επίπεδο να αυξήσουν τη συνεργασία αναπτύσσοντας κοινή έρευνα πολιτική και προγράμματα, την ανάλυση και επεξεργασία των στατιστικών στοιχείων περιλαμβανομένων των στοιχείων διαχωριζομένων κατά φύλο, ηλικία και άλλους παράγοντες καθώς και επιθεωρήσεις σε τακτά χρονικά διαστήματα όσον αφορά τις επιδόσεις·
14. καλεί την Επιτροπή να διατυπώσει πρόταση για ειδικό πρόγραμμα δράσης σχετικά με τη γήρανση, να προβλέψει τη δημιουργία προγράμματος ανταλλαγών για ηλικιωμένους στην Ευρώπη και να διορίσει αξιωματούχο της Επιτροπής υπεύθυνο για τα ζητήματα αυτά εντός της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων·
15. καλεί το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη να αναγνωρίσουν ότι η ΕΕ χρειάζεται μια ευρύτερη νομική βάση προκειμένου να μπορεί να προωθήσει σημαντικά μέτρα υποβοήθησης των ηλικιωμένων·

16. ζητεί διεθνή βοήθεια προς τις αναπτυσσόμενες χώρες και τις χώρες με μεταβατική οικονομία, η οποία θα τους επιτρέψει να χαράξουν πολιτικές για την αντιμετώπιση της γήρανσης· ζητεί να συμπεριληφθούν τα ζητήματα γήρανσης στις κοινωνικές πτυχές της διεύρυνσης της ΕΕ· καλεί την Επιτροπή να εκδώσει ανακοίνωση σχετικά με τις ανάγκες των ηλικιωμένων στο πλαίσιο της αναπτυξιακής συνεργασίας· καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να χρηματοδοτήσουν μέτρα ανάπτυξης δυνατοτήτων για τις οργανώσεις ηλικιωμένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τις αναπτυσσόμενες χώρες, έτσι ώστε η φωνή τους να ακούγεται δυνατά και να ζητείται η γνώμη τους στα ζητήματα που αφορούν τους ηλικιωμένους·
17. επισημαίνει ότι η φτώχεια στους ηλικιωμένους έχει μια έντονη διάσταση ανισότητας μεταξύ φύλων και ότι οι γυναίκες έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες από τους άντρες να υποστούν διακρίσεις σε ό,τι αφορά την εκπαίδευση, την εργασία, το εισόδημα, την περίθαλψη και τα κληρονομικά δικαιώματα· επισημαίνει ότι η ύπαρξη επαρκών συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης που να προνοούν αξιοπρεπή επίπεδα συνταξιοδότησης έχει ιδιαίτερη σημασία για τις γυναίκες εκείνες των οποίων τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα μπορούν διαφορετικά να μειωθούν σε μεγάλο βαθμό εξαιτίας επαγγελματικής σταδιοδρομίας χαρακτηριζόμενης από χαμηλές αμοιβές, μερική απασχόληση και συχνές διακοπές δραστηριότητας λόγω οικογενειακών ευθυνών και ανεργίας·
18. τονίζει ότι το δικαίωμα όλων για περίθαλψη και τα υψηλά επίπεδα σωματικής και διανοητικής υγείας και κοινωνικής ευημερίας αποτελούν θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα και ζητεί την εφαρμογή ολοκληρωμένων δημοσίων συστημάτων περίθαλψης και κοινωνικής αρωγής, ως καταλυτών για την ισότητα πρόσβασης, για την δωρεάν παροχή βασικών φαρμάκων διεθνώς, για την προαγωγή της υγείας, για την πρόληψη των ασθενειών, για την καταπολέμηση των μεταδοτικών ασθενειών και ειδικότερα του AIDS, για την πρόληψη της εξάρτησης και για την ευρύτερη παροχή δίκαιης και αξιοπρεπούς κατ' οίκον και μακροπρόθεσμης περίθαλψης·
19. τονίζει το ρόλο που διαδραματίζουν οι κοινωνικοί εταίροι σε δραστηριότητες, μεταξύ άλλων, διαπραγματεύσεις που οδηγούν σε συλλογικές συμφωνίες επί διαφόρων πολιτικών για τη διαχείριση των ανθρωπίνων πόρων που συνιστούν οι πλέον ηλικιωμένοι εργαζόμενοι στον τόπο εργασίας·
20. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή και στην Παγκόσμια Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τη Γήρανση.